

Skabelon til kronikken

I en kronik forholder man sig til et emne, der er behandlet i en tekst (evt. flere tekster). Grundpillerne i en kronik er:

1. en redegørelse for synspunkterne i en tekst og en karakteristik af, hvordan disse synspunkter udtrykkes
2. en diskussion af det pågældende emne.

Som i de øvrige skrivesgenrer i dansk skal man forestille sig en modtager, der ikke kender så meget til det emne, man skriver om, endsige den tekst (eller de tekster), man forholder sig til. Kronikkens sigte er at udfolde sin forståelse og holdning til et emne og derved gøre læseren klogere på sagen, så vedkommende kan nå frem til en afklaret stillingtagen.

I *førskrivningsfasen* gør man sig nogle tanker om, hvad man ved om kronikkens emne, og hvordan man selv og andre forholder sig til det. Disse overvejelser skriver man ned, for de kan bruges senere i skriveprocessen. Man læser den tekst, man skal forholde sig til flere gange. Undervejs noterer man, hvilke synspunkter der kommer til udtryk i teksten, samt hvilke særlige træk der er ved måden, synspunkterne leveres på (argumentationen, sproget). Inden man går i gang med at skrive på sin endelige tekst (opgavebesvarelsen), formulerer man nogle udkast til pointer (kernesætninger), man i hvert fald vil komme ind på. Disse ordnes i en hensigtsmæssig rækkefølge (foreløbig disposition).

Tekstdele (Skal ikke være under- rubrikker i besvarelsen)	Anvisning	Karakteristiske formuleringer / Brugbare faglige begreber	Husk!	Undgå!
Rubrik	Rubrikken bør være fængende, da det jo er det første, læseren ser. I nogle opgavesæt er det et krav, at den pågældende opgaves overskrift skal udgøre rubrikken.		Husk, at der ikke skal være punktum efter rubrikken.	Undgå rubrikker, der indeholder informationer om skrivesgenre eller opgavenummer, fx "Kronik:", "Opgave 3".
Indledning, Anslag (om emnet)	I indledningen fører du læseren ind i opgavebesvarelsens overordnede emne (ikke den behandlede tekst). Den vinkel, du anlægger, bør du vende tilbage til senere i opgavebesvarelsen. En idé kunne være at opridsse forskellige positioner i forhold til emnet.		Husk, at det er emnet mere end den behandlede tekst, der skal være i fokus i opgavebesvarelsen som helhed.	Undgå allerede her at præsentere den tekst, du vil forholde dig til senere i opgavebesvarelsen. Undgå formuleringer, der beskriver, hvad du vil gøre, fx: "Jeg vil i denne kronik..."
Tekstpræsentation	Til slut i indledningen (eller i et nyt afsnit) nævner du (som optakt til redegørelsen) tekstens forfatter, titel og år.	"En, der har taget stilling til, om [emne], er [forfatter], som i [titel] fra [år] forholder sig..." "Få dage efter nytårstalen kommenterede [forfatter] på [emne], da Berlingske Tidende bragte hendes læserbrev [titel]..."	Husk, at det bør fremgå, hvis teksten er fra en avis, blog eller lignende.	
Redegørelse (for teksten)	Redegørelsen er den første af opgavebesvarelsens centrale dele. Her drejer det sig om, at du så klart og koncentreret som muligt gengiver, <i>hvad</i> teksten siger, men på din egen måde. <i>Gør ikke</i> rede for indholdet i samme rækkefølge, som det står i teksten. Begynd med den påstand, du mener, er tekstens hovedsynspunkt. I redegørelsen kan der sagtens indgå karakteriserende elementer (se nedenfor).	"Hovedsynspunktet...", "Det primære..." "[Forfatters] ærinde med artiklen er, at..." "Den helt centrale problemstilling..." "Det begrundet hun med, at..." "For det første (...) og for det andet..." "Det menneskesyn, der ligger bag synspunktet er..." <i>Og hvis der er tale om flere tekster:</i> "A's pointer på dette område vidner om, at..." "B gør sig derimod til talsmand for..." "A hævder, at..." "I modsætning hertil mener B..." "...modstridende opfattelser..." "Grundlæggende består uenigheden i..."	Husk at være objektiv og loyal over for teksten. Husk løbende at indflette markeringer af, hvis holdninger der kommer til udtryk (... [forfatter] siger, mener, hævder, pointerer, fremhæver, påpeger, argumenterer for, påstår osv.)	Undgå at overtage tekstens opbygning og sprogtonen. Undgå "citatsalat", dvs. alt for mange citater. Undgå at diskutere tekstens indhold allerede i redegørelsen. Undgå at indflette dine egne synspunkter.
Karakteristik (af teksten)	I karakteristikken slår du ned på <i>hvordan</i> indholdet i teksten (især synspunkterne) er formidlet. Fremhæv særlige træk ved tekstens argumentation, sprog og stil. Overvej, om det kunne være relevant at komme ind på tekstens appelformer, brag af eksempler, referencer, ordvalg, værdiladning, billedsprog, figurer (fx gentagelser, modsætninger), retoriske spørgsmål, diskurs, stilleje, syntaks.	"på en meget sarkastisk måde..." "argumentationen halter flere steder" "egentlig ganske lødig, eftersom..." "overbeviser sin læser ved at..." "At hun overvejende henvender sig til de mere veluddannede..." "...og svarer jo faktisk selv på sine retoriske spørgsmål..." påstand, belæg, hjemmel, rygdækning, styrkemarkør, udeladelser, gendrivelse, tautologi, banalitet, generalisering, ordvalgsargumenter, mængdeargument, logos, pathos, ethos, ironi, humor, virkemidler	Husk at begrunde, hvorfor du slår ned på netop de træk ved teksten, som du gør. Husk at citere et par relevante og helt centrale steder fra teksten (men anfør ikke side- og linjetal (som i litterær artikel)).	Undgå ophobninger af iagttagelser vedr. argumenter, sprog og stil. Slå kun ned på det relevante og centrale.
Diskussion (af emnet)	Diskussionen er den anden af opgavebesvarelsens centrale dele. En god diskussion vokser naturligt ud af indledningen og redegørelsen og skal sagligt udfolde, hvad der kan menes om det pågældende emne. Du bør også selv tage stilling, men ikke forfalde til blot at erklære dig enig eller uenig uden at begrunde eller nuancere.	"Problemstillingen angående [emne] er dog mere kompliceret, end [forfatter] antyder..." "Et argument som ville have styrket..." "På den ene side...på den anden side" "Man kan omvendt også sige, at..." "Det kan til gengæld indvendes, at..." Når det er sagt, må man til gengæld også holde fast i, at..." "Man må antage, at [påstand], hvis ..." <i>Argumentmarkører:</i> fordi, så, idet, nemlig, da, således, følgelig, eftersom, derfor, af den grund m.v.	Husk at lede op til diskussionen, så den ikke bare kommer dumpende. Husk, at diskussionens omdrejningspunkt er <i>emnet</i> (ikke den tekst, du har gjort rede for). Husk, at inddrage andre holdninger end din egen, men hav samtidig selv noget på hjerte.	Undgå klichéformuleringer såsom: "Det kan man både være enig og uenig i" Undgå at forfalde til en "jeg synes"-diskussion. Det afgørende er ikke så meget, hvad du selv mener, men hvad din læser (ifølge dig) bør vide for at kunne tage stilling.
Afrunding	Besvarelsen skal rundes af. Der skal ikke nødvendigvis stå, at "man kan konkludere", men der skal sammenfattes.	"Derfor må vi konkludere ..." "Det, der står tilbage, er dog..." "Hvis man som jeg har det udgangspunkt, at A er vigtigere end B, så..."	Husk at overveje, om afrundingen hænger sammen med indledningen.	Undgå klichéformuleringer såsom: "Det vil man nok aldrig nå til enighed om", "...så det må fremtiden vise".